

сучасних шкільних навчальних закладів. Їхсутність виявляється, насамперед, у взаємодії всіх суб'єктів навчально-виховного процесу. Нам, майбутнім педагогам, доцільно їх вивчати та апробувати у своїй педагогічній діяльності.

Таким чином, проблема мети виховання, виховного ідеалу, взаємин вихователя і вихованця, змісту виховання наш час особливо актуальні, бо виховний ідеал або хоча б мета виховання різними вченими та педагогами-практиками трактується по-різному. Такий стан не можна пояснити тим, що школа перестала бути уніфікованою, тому мету можна обирати кожній школі довільно. Мета мусить бути і загальною, і водночас, конкретною, спрямованою на мобілізацію особистісного потенціалу кожного школяра й учителя, на основі вільного вибору згідно з потребами людини та суспільства, що будується в Україні.

Список використаних джерел

1. Калошин В. Ф. Виховна робота в школі / В. Ф. Калошин // Інноваційні методи виховання. – 2008. – №2 (39). – С. 35 – 41.
2. Карпечук С. Г. Теорія і методика виховання : підручник / С. Г. Карпечук – К.: Вища школа, 2005. – 341 с.
3. Кравчук Л. / Л. Кравчук // Застосування інноваційних педагогічних методів у навчально-виховній роботі. Шкільний світ – 2009. – № 8. – С. 47 – 58.

УДК: 373.31:376.54:372.851

ШПЕНИК Т.Е.
ЛІБА О.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

На сьогодні актуальною проблемою суспільства є збереження інтелектуальної еліти країни. В Україні працюють ліцеї, гімназії, спеціалізовані школи, які приділяють увагу навчання і розвитку дітей з інтелектуальною та академічною обдарованістю.

Обдаровані люди приносять велику користь суспільству, державі, є її гордістю. Тому перед суспільством, державою, школою і сім'єю постає проблема навчання і виховання таких дітей.

Тому проблема обдарованості, творчості, інтелекту виходить на передній план у державній політиці, визначаючи пошук, навчання і виховання обдарованих дітей та молоді, стимулювання творчої праці, захист талантів.

Проблема обдарованості становить комплексну проблему, в якій перетинаються інтереси різних наукових дисциплін. Основними з них є проблеми виявлення, навчання та розвитку обдарованих дітей, а також проблеми професійної та особистісної підготовки педагогів, психологів та управлінців освіти для роботи з обдарованими дітьми.

Існує понад сто визначень «обдарованості». На думку О. Я. Савченко, *обдарованість* – це сукупність задатків особистості як передумова розвитку її здібностей до певних видів діяльності [2, с.5]. Ж. Годфруа, А. Матюшкін, М. Мотков та інші розуміють «обдарованість» дитини, як вищий ніж у її однолітків за рівних

умов, рівень сприйняття навчання і більш виражені творчі прояви [3, с.116]. Поняття «обдарованість» походить від слова «дар» і означає особливо сприятливі внутрішні передумови розвитку.

Підтримка та розвиток учнів, що володіють потенціалом до високих досягнень, є одним із пріоритетних напрямів сучасної світової та української освіти. Це відображено в базових державних нормативних документах, таких як: Концепція загальної середньої освіти; Закон України «Про освіту»; Національна доктрина розвитку освіти.

Питанням виявлення та організації роботи з обдарованими дітьми в початковій школі займалися вітчизняні та зарубіжні вчені: К. Брумфіт, П. Горей, Дж. Грахам, К. Джонсон, Б. Саймон, Є. Хокінс та ін. [1].

Для якісної організації роботи з обдарованими дітьми використовують відповідні стратегії навчання:

1) стратегії навчання, що спираються на *кількісні зміни*: прискорення – передбачає збільшення темпу освоєння навчального матеріалу; інтенсифікація – передбачає зміну не темпу засвоєння, а збільшення обсягу навчального матеріалу, тобто підвищення інтенсивності навчання;

2) стратегії, що спираються на *якісні зміни*: диференціація навчання; індивідуалізація навчання.

Яку б стратегію навчання не використовували педагоги, необхідно пам'ятати про формування соціальної компетентності.

Взаємодія учителя з обдарованими дітьми повинна базуватися з урахуванням таких психолого-педагогічних принципів:

- формування взаємин на основі творчої співпраці;
- організація навчання на основі особистісної зацікавленості учня, його індивідуальних інтересів і здібностей;
- превалювання ідеї подолання труднощів, досягнення мети в спільній діяльності педагога та учнів, самостійній роботі учнів;
- вільний вибір форм, напрямів, методів діяльності;
- розвиток системного, інтуїтивного мислення, вміння «згорнути» і деталізувати інформацію;
- гуманістичний, суб'єктивний підхід до виховання;
- створення нового педагогічного середовища.

Коли йдеться про математику, то, звичайно, мають на увазі засвоєння учнями певної системи математичних знань, умінь і навичок. Математичні здібності – це здатність утворювати на математичному матеріалі узагальнені, згорнуті, гнучкі й обернені асоціації та їх системи. До складових математичних здібностей слід віднести: здатність до формалізації математичного матеріалу, відокремлення форми від змісту, абстрагування від реальних ситуацій і їх кількісних відношень та просторових форм; оперування структурами відношень і зв'язків; здатність до узагальнення матеріалу; здатність до оперування числовою і знаковою символікою; здатність до логічних міркувань, пов'язаних з потребою доводити, робити висновки; здатність до скорочення процесу міркувань; здатність до переходу від прямого до оберненого ходу думки; гнучкість мислення незалежно від впливу шаблонів [2].

Математика сприяє виробленню особливого виду пам'яті – пам'яті, спрямованої на узагальнення, творення логічних схем, формалізованих структур, виховує здатність до просторових уявлень.

Рівнева диференціація з урахуванням психології математичних здібностей учнів збільшує можливості роботи вчителя. Такий підхід створює умови для розвитку здібностей учнів, які мають природжені задатки до занять математикою, і забезпечує посилюючою роботою учнів, які не мають таких задатків. Виконуючи посильні завдання, учень отримує впевненість у своїх силах.

Щоб вивчення математики викликало в учня задоволення, треба, щоб він заглибився у суть ідеї цієї науки, відчув внутрішній зв'язок усіх ланок міркувань, які дають можливість зрозуміти і саме доведення, і його логіку. Якщо учень хоча б раз досяг ясності в розумінні суті, проник у внутрішній зв'язок понять і логічних висновків, то йому буде важко задовольнитися потім заучуванням без розуміння. І тоді він здійснюватиме відкриття: процес власної думки вимагає значно менших зусиль і витрат часу, ніж вивчення напам'ять.

Список використаних джерел

1. Антонова О. Є. Досвід виховання і навчання обдарованої особистості у західній педагогіці/ О. Є. Антонова // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Київ-Вінниця, 2014. – вип.83. – с. 32 – 44.
2. Володарська М. О. Робота з обдарованими дітьми/ М. О. Володарська, А. І. Настенко, О. М. Пілаєва, С. М. Полуніна, В. М. Сисоєва. – Х.: Вид. група «Основа», 2010. – 190 с.
3. Істоміна А. В. Специфіка роботи з обдарованими учнями в початкових класах/ А. В. Істоміна // Таврійський вісник освіти. – 2013. – №3(43). – С. 115 – 123.

УДК 378.14

ШТЕФАНЬО Т.П.
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет, Україна

СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ЗАВДАННЯ І ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

У світовому просторі учительська професія належить до найбільш відповідальних. Саме з діяльності представників цього фаху розпочинається складний ланцюг основних взаємопов'язаних процесів, який схематично можна представити як: навчання і виховання дітей і молоді – якісна освіта – науковий і технічний прогрес – розвиток суспільства. І власне означений кінцевий результат значною мірою залежить від умінь, зусиль, здібностей та професіоналізму учителя.

В Україні реалізація Національної стратегії розвитку освіти вимагає підготовку та виховання педагогічних кадрів на засадах безальтернативності інноваційних підходів до організації навчання та удосконалення підсистем освіти, дитиноцентризму, власного безперервного професійного та творчого зростання.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>